

KÜLÖNFÉLÉK.

 ÜVÉSZETTÖRTÉNETI KONGRESSZUS. A liègei világkiállításal kapcsolatban rendezett művészettörténeti kongresszus szeptember 16-án kezdte meg tanácskozásait. A magyar kormány képviselőjében a kongresszuson lapunk szerkesztője, Fittler Kálmán, a m. kir. iparművészeti iskola igazgatója vett részt.

 ÜVÉSZETI KONGRESSZUS VELENCÉBEN. A velencei művészeti egyesület kezdeményezésére f. é. szeptember hó 21-től 28-ig művészeti kongresszus lesz, amely működési körét négy csoportra osztja, ú. m. I. Nemzetközi kiállítások és pályázatok. II. Művészi nevelés. — A művészeti kultúra terjesztésének eszközei. III. Nyilvános művészet. — Miként lehet a szép iránt való érzéket összhangzásba hozni a modern élet követelményeivel. — Az esztétikai probléma vonatkozásai a társadalmi problémákkal. IV. Nemzetközi megállapodások a művészi tulajdonjogok védelmére.

A kongresszus tiszteletbeli elnöke F. Grimani, Velence polgármestere. Hogy tekintélyt biztosítsák a kongresszusnak, védnöki bizottságot alakítottak, amelybe tagokul a művelt nemzetek kiválóbb művészei és esztétikusai közül a következőket kérték föl:

Amerikai Egyesült-Államok: Charles Berenson, Wm. H. Goodyear, Loredó Taft; *Anglia:* Sir William Richmond, Edmund Gosse, William M. Rosetti, Sir Aston Webb, Lord Windsor; *Ausztria:* Alfred Roller; *Belgium:* Charles Buls, Camille Lemonnier, Octave Maus, Edward Picard; *Franciaország:* Eduard Aynard, Léonie Bénédite, Georges Berger, Robst de la Sizeranne, Roger Marx; *Hollandia:* Philipp Ziliken; *Magyarország:* Radisics Jenő; *Németország:* Alfred Lichtwark, Heinrich Thode, Hugo v. Tschudi; *Olaszország:* Luca Beltrami, Camilio Boito, Benedetto Croce, Edmond Picard; *Svédország:* Ferdinand Boberg.

A bizottság magyar tagját, Radisics Jenő miniszteri tanácsost, a vallás- és közoktatásügyi miniszter még külön megbízta, hogy a kongresszuson a magyar kormányt képviselje. Részt vesz még a kongresszuson — értesülésünk szerint — Nádler Róbert tanár is.

 AZ 1906. ÉVI MILÁNÓI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS iparművészeti magyar csoportjának bizottsága legutóbb az *iparoktatási* intézetek kiállításának előkészítésével foglalkozott. Vig Albert főigazgató a bizottság elé terjesztette a kiválóbb szaktanároktól és művésztől eredő terveket, amelyeket a különböző szakiskolák műhelyeiben valósítanak majd meg. A bizottság a tervek túlnyomó részét elfogadta.

Az igazságügyi miniszterium a kassai javító intézet tanműhelyében, Faragó Odön tanár tervei nyomán készülő bútorokkal és egyéb iparművészeti tárgyakkal vesz részt a kiállításon.

A művészi iparosok csoportja is impozánsnak ígérkezik, mert legkiválóbb cégeink már bejelentették a kiállításon való részvételüket. Akik eddig még nem jelentkeztek s a kiállításon részt venni akarnak, forduljanak bejelentő ívekért a M. Iparművészeti Társulat titkári hivatalához, amely azokat kívánatra készséggel megküldi.

 MINISZTERI SZOBÁK A MILÁNÓI KIÁLLÍTÁSON. Jelentetük már, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a milánói kiállítás alkalmából megrendeli az építendő kultuszminiszteri palota számára a miniszteri fogadó és dolgozó szobának berendezéseit, hogy azokat ott a magyar iparművészeti csoportban kiállítsa. Az idő előrehaladottságára való tekintettel a berendezések tervét a miniszter közvetlen megbízás útján szerezte be, nevezetesen megbízta jeles tervezőnként, Horti Pált a fogadó szoba, Kriesch Aladárt pedig a dolgozó szoba terveinek elkészítésével. Mindkét művész a vázlatokat már beküldte. A miniszter szakértő bizottság meghallgatásával a terveket némi módosítással elfogadta s megbízta a művészeket, hogy a részletrajzokat készítsék el.

 LIÈGEI KIÁLLÍTÁSON a magyar kiállítók szép erkölcsi sikert értek el, amennyiben 6 grand prix, 4 diplomé d'honneur, 13 aranyérmét, 12 ezüstérmét és 6 bronzérmét ítelt meg nekik a jury. A magyar iparművészet e kitüntetések közül a következőképpen részesedik: Izabella Háziipar Egylet (Pozsony), Thék Endre, M. Kereskedelmi R. Társ., *grand prixet*; Steiner Ármin és Ferenc *diplomé d'honneur*; Magyar fém és lámpaárú gyár r.-t., Wisin-

ger Mór, Rintel Maróti Géza, Fischer Emil, Lakos Lajos *arany érmet*; Marton Lajos és fia (Pozsony), Fischhof Jenő, Spiegel Frigyes, Steinbach Gábor, Bányay Viktor, Simay Lajos, Nagy Zsigmond és Ferenc (Apátfalva) *ezüstérmet* kaptak. Mint jury-tagok versenyen kívül állítottak ki Zsolnay Miklós, Roth Miksa, Gelb M. és fia cég (Gyömrői Manó). A jury tagja volt még Faragó Ödön felsőipariskolai tanár.

FIATAL LEÁNYOKAT VÉDŐ NŐK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGÉNEK (Union internationale des amies de la jeune fille) milánói osztálya feladatául tűzte ki magának, hogy idegen kiállító cégek női alkalmazottait minden tekintetben támogatásban részesíti, nevezetesen hogy nekik a kiállítás közelében családoknál tisztességes otthont szerez. Figyelmébe ajánljuk a feltétlenül megbízható egyesületet a magyar kiállító cégeknek, akik női alkalmazottakat küldenek a kiállításra. Bővebb felvilágosítás a M. Iparművészeti Társulat titkári hivatalában kapható.

HAARLEMI GYERMEKMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSON, amelyet október hó 10-én zárnak, — mint értesülünk — a M. Iparművészeti Társulat gyermekjáték-kollekciója nagy tetszést aratott. Úgyszintén a szakkörök teljes elismerése jutott a székesfőváros elemi iskolai rajztanítását feltűntető rajzszorozatnak, aminek bizonyossága az, hogy az amsterdami népművészeti egyesület megkereste dr. Bárczy István székesfővárosi tanügyi tanácsost, hogy az egész kollekciót engedje át Amsterdamban való kiállításra. Bárczy tanácsos e kérésre készséggel átengedte a kívánt rajzokat.

DUNÁNTÚLI KIÁLLÍTÁS TERVE. Pécssett nagyszabású ipari és mezőgazdasági kiállítás rendezését tervezik. Az előkészítőbizottság, mint Pécsről jelentik, alakuló értekezletén kimondotta, hogy 1907-ben *iparművészeti és mezőgazdasági kiállítást* rendeznek Pécssett a Dunántúl, Szlavonia és a Bácska iparosai, kereskedői és mezőgazdái részére. Az értekezlet elnöke Horváth István mérnök volt s az előkészítő bizottságot ötven tagra egészítették ki Zsolnay Miklós gyáros elnökelete alatt. Az iparművészeti kiállítás előkészítésére és rendezésére a M. Iparművészeti Társulatot kérik föl.

PÁLYÁZATI ÜGYEK.

HAAGAI BÉKEPALOTÁRA a napokban írták ki a nyilvános pályázatot. Nehány kiváló építész egyenkint 4000 hollandus forint tiszteletdíjnak biztosítása mellett közvetlenül szólítottak föl a pályázaton való részvételre. Ausztria-Magyarország építései közül *Alpár Ignácot*, a M. Iparművészeti Társulat alelnökét érte az a megtiszteltetés, hogy mint külön felkért művész résztvehessen a nemzetközi versenyen. Az építési költségre 1,600.000 forint áll rendelkezésre; a pályázat határideje 1906 március 15. A pályabíróság a következő tagokból áll: Th. E. Colcutt (London), dr. P. I. H. Cuypers (Roermond), Ihne (Berlin), K. König (Bécs), Nénot (Páris), W. R. Ware (Milton, Massachusetts).

LDÖLT PÁLYÁZAT. Az évenként Kolozsvárott tartatni szokott országos kirakó-és állatvásárok hirdetésére kiírt plakátpályázat augusztus 1-én lejárt, a bírálatra fölkerült szakértőkből álló bíráló bizottság a napokban terjesztette be véleményét, melynek alapján a városi tanács döntést hozott. E szerint a beérkezett nagyszámú pályamunkák közül az első díjat nyerte *Edvy Gyulának* a „Kalotaszeg“, a második díjat *Bátky Józsefnek* a „Vásár (két kö)“ jellegű munkája. Elhatározta továbbá a városi tanács, hogy a „Többet ér“ és a „Háromszín“ jellegű munkákat 100—100 korona vételárban megveszi. E két utóbbi munka jellegű levele csak szerzőik jelentkezése esetén bontatik föl.

Ezért Kolozsvár sz. kir. város tanácsa ez úton hívja föl a „Többet ér“ és „Háromszín“ jellegű alatt beadott pályamunkák szerzőit, hogy amennyiben műveiket hajlandók a városnak eladni, ezt jelentsék be a városi tanácsnál.

PÁLYÁZAT LEVÉLPAPIR-DÍSZÍTÉSRE. A budapesti *Gerenday A. és fia* márványműgyáros cég pályázatot hirdetett üzleti levélpapirjainak díszítésére, mely pályázaton csakis az orsz. Mintarajztanoda és az orsz. iparművészeti iskolának növendékei vehetnek részt. A pályadíj 80 kor.,